

## Předmluva

## Obsah

|                                                                               |     |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Předmluva</b> .....                                                        | 9   |
| <b>1. Historiografický úvod</b> .....                                         | 11  |
| 1.1 Směr pozitivně-deskriptivní .....                                         | 13  |
| 1.2 Dějiny psychiatrických pojmů .....                                        | 21  |
| 1.3 Sociální historie psychiatrie .....                                       | 23  |
| 1.4 Antipsychiatrický přístup .....                                           | 26  |
| 1.5 Psychohistorie .....                                                      | 28  |
| 1.6 Dějiny psychiatrické instituce .....                                      | 29  |
| 1.7 Paměti psychiatrů .....                                                   | 31  |
| 1.8 Obraz duševní nemoci v krásném písemnictví .....                          | 34  |
| <b>2. Psychiatrické legendy znovu vyprávěné</b> .....                         | 38  |
| 2.1 Svoboda "lodi bláznů" .....                                               | 43  |
| 2.2 Legendární revolucionář Philippe Pinel .....                              | 49  |
| <b>3. Dějiny melancholie</b> .....                                            | 57  |
| 3.1 Rozmanité podoby d'ábla .....                                             | 57  |
| 3.2 Melancholie ve středověku .....                                           | 61  |
| 3.3 Lutherův boj s d'áblem .....                                              | 64  |
| 3.4 Renesanční anatomie smutku .....                                          | 66  |
| 3.5 "Propadnutí" do světa zvířat .....                                        | 71  |
| 3.6 Psychiatrická rekonstrukce klinického obrazu<br>melancholie a mánie ..... | 75  |
| 3.7 Od Pinela ke Kraepelinovi .....                                           | 80  |
| 3.8 D. P. Schreber - kazuistická vložka .....                                 | 85  |
| 3.9 Truchlení a melancholie Sigmunda Freuda .....                             | 91  |
| 3.10 Pohled nazpět k Hippokratovi .....                                       | 96  |
| <b>4. Zapomenuté příběhy biologické psychiatrie</b> .....                     | 98  |
| 4.1 Antické vyprávěčky .....                                                  | 98  |
| 4.2 Konzolidace .....                                                         | 101 |
| 4.3 Pročišťování .....                                                        | 103 |
| 4.4 Vodoléčba - terapie věčně zelená .....                                    | 105 |
| 4.5 Léčba regulací pohybem .....                                              | 108 |

|                                                            |     |
|------------------------------------------------------------|-----|
| 4.6 Život v soukromém blázinci 18. století                 | 113 |
| 4.7 Elektrošoková léčba: z jatek na psychiatrickou léčebnu | 117 |
| 4.8 Obrazy prefrontální lobotomie                          | 121 |
| 4.9 Maďarský génius Ladislav von Meduna                    | 126 |
| 4.10 Vývoj psychofarmakologie v datech                     | 129 |
| <b>5. Historie hysterie</b>                                | 134 |
| 5.1 Antická předehra                                       | 134 |
| 5.2 Neohrožení bojovníci proti démonologii                 | 139 |
| 5.3 Démonologický slovník psychopatologie                  | 141 |
| 5.4 Hysterie znovu osvícená světlem rozumu                 | 145 |
| 5.5 Neurologické výklady                                   | 151 |
| 5.6 Od Pinela k velkým objevům Charcota                    | 155 |
| 5.7 Tajemný svět magnetických sil                          | 160 |
| 5.8 Janet a Freud                                          | 171 |
| 5.9 Dvacáté století - konec hysterie?                      | 175 |
| <b>6. Nezničitelná touha klasifikovat</b>                  | 178 |
| 6.1 Od antických klasifikací k počátkům renesance          | 178 |
| 6.2 Renesanční pohledy                                     | 182 |
| 6.3 Psychiatrické klasifikace 18. století                  | 186 |
| 6.4 Devatenácté století                                    | 191 |
| 6.5 Emil Kraepelin                                         | 199 |
| <b>7. Nástin dějin soudní psychiatrie</b>                  | 209 |
| 7.1 Dávné počátky                                          | 210 |
| 7.2 Středověká praxe                                       | 211 |
| 7.3 Modernější názory                                      | 213 |
| 7.4 Zneužitelnost psychiatrie                              | 221 |
| <b>8. Slovo závěrem</b>                                    | 225 |
| <b>9. Seznam základní a doporučené literatury</b>          | 226 |